

Liseli Genç

Aralık 2011
Sayı: 1

devrimci
solcu
sağcı sosyalist
"ülkücü"

oku konuş
tartış düşün
sorgula ayırt et
karar ver
mücadele et!

Kim bu Liseli Genç?

sayfa 6-7

- Bir Meslek Liselinin Gözünden
- Özgür Emekçiler Lisesi
- Başka Bir Dünya İsteriz
- Türk Eğitim Müfredatı
- Emanet Düşünceler...
- Liselinin Kısa Özgeçmişi

sayfa 5

dünya kazan devrim kepece

Mısır'da
askeri yönetime
karşı mücadele!

Britanya'da
dev genel grev!

sayfa 6-7

Kim bu Liseli Genç?

Sen, ben, biz. Hem hepimiz, hem de hiç birimiz. Yarış atı değil, rakip değil, yalnız değil, bir avuç değil, deli değil, uyuşturulmuş değil, sindirilmiş hiç değiliz. Hayatı ve evreni daha iyi anlamak, bir çıkış yolu bulmak için okuyoruz, araştırıyoruz, hareket ediyoruz. Sistemin bireye aşladığı yalnızlığı yoldaşlık ve dayanışma içinde geri püskürtüyoruz. Sorgulayıp yolunda gitmeyen ne varsa değiştirmeye çalışanların bir avuç meczup olduğunu söyleyenlere bolca gülüyor, gençlerin madde bağımlılığıyla, faşizmle, ırkçılıkla, milliyetçilikle, cinsiyetçilikle kontrol altına alınmasına karşı duruyoruz. 'Evladım olaylara karışma' diyenlere 'Önce o bana bulaştı' diyor, el sallayıp selam ediyoruz. Gençliğe bir gelecek istiyoruz. Bültenin sanal hayatın gerçek olduğunu hiç ama hiç unutmuyoruz.

★ YGS, LYS ve benzeri tüm sınavların kaldırılmasını, isteyen herkese istediği alanda üniversite eğitimi görme olanağının sağlanmasını,

★ Emekçi ve yoksul aile çocuklarına eğitim kurumlarına yerleşmekten, barınma, ulaşım ve akademik olanakların kullanımına kadar pozitif ayrımcılık uygulanmasını;

★ Meslek liselerindeki kölelik sisteminin derhal kaldırılmasını, meslek lisesi öğrencilerinin sigortalanmasını, köle gibi sömürülmelerini engellemek için sendikalara üye olma haklarının verilmesini, ders müfredatlarında temel bilimlere, üniversite sınavlarında dezavantajlı konuma düşmeyecek ölçüde, daha fazla yer verilmesini;

★ Öğrencileri kişisizleştirmeyi ve pasifleştirmeyi amaçlayan, cinsiyetçi ve ayrımcı disiplin yönetmelik-

lerinin çöpe atılmasını;

★ Cinsel, ulusal, kültürel vb. her türlü ayrımcılığa son verilmesini;

★ Tüm özel dershanelerin, tüm vakıf (özel) üniversitelerinin, özel liselerin ve diğer özel eğitim kurumlarının işçi denetiminde kamulaştırılmasını;

★ YÖK'ün lağvedilmesini; özgür, eşit, bilimsel, parasız ve politeknik eğitim kurumları olarak işçi ve öğrencilerin denetimindeki Özgür Emekçiler Üniversitesini ve Özgür Emekçiler Lisesini;

★ Üretimle eğitimin iç içe geçtiği, gençlerin eğitimlerini alıp hayata hazırlanırken yaşamlarının en yaratıcı evresini buna uygun faaliyetlerle geçirecekleri, birden fazla alanda yetenek ve isteklerine göre kendilerini geliştirecekleri bir eğitim sistemini;

★ Eğitim sorununun kapitalist sistem içerisinde çözüme kavuşturulamayacağını, alternatifimizin kapitalizmin sınırlarını aşması gerektiğini, bu perspektifle sosyalist bir devrimle kurulacak işçi iktidarının özgür eğitim kurumlarının tek çıkar yol olduğunu

savunan gençleriz. Sen de aramızda yerini almak, başka gençlerle birlikte kendinin ve toplumun geleceğine müdahale etmek istiyorsan bize ulaş!

e-posta:
birliseligenc@gmail.com

<http://www.facebook.com/pages/Bir-Liseli-Genç/284778558201804>

internet sitesi: çok yakında...

twitter hesabı: daha da yakında!

Önümde kazanılacak bir dünya var!

Geçen gün okudum Britanya'da büyük bir grev olmuş. 3 milyona yakın kamu emekçisi greve çıkmış. Çok şaşırdım. Britanya kapitalizmin güçlü bir kalesidir. ABD'de de "Wall Street'i İşgal Et" eylemleri oldu tamam ama Avrupa'yı hep daha farklı dinledik (Ne de olsa AB'ye girme hayalleriyle yetiştirilmiş bir nesiliz). Avrupa, demokrasinin beşiği, gelir dağılımının son derece eşit olduğu, işsiz bile maaş verildiği yer değil miydi? Gerçi bu masallar çoktan Yunanistan, İspanya ve İtalya meydanlarında çürütüldü ama yine de şu Britanya şaşırttı beni.

Grevin sebebi çok tanıdık, sanki bizim memleket. Emeklilik maaşlarında kesintiler, sağlık ve eğitimin özelleştirilmesi. Yani zamanında Avrupa işçi sınıfının sökülüp aldığı hakların birer birer tırpanlanması söz konusu. Oysa Britanya devleti görmüyor mu Yunanistan, İtalya ve İspanya'da olanları? Şimdiden daha kapsamlı genel grev çağrıları yükseliyor, ya onlar gibi olursa. Yoksa Britanya devletinin ve sermayedarlarının korktuğu bir şey var da bunlar onun önlemleri mi? Bizi "teğet bile geçmeyecek" olan krize mi hazırlık yapıyorlar? Bu arada bu kriz Türkiye'de nasıl geçecek artık onu anlamadık, tek anla-

dığımız teğet geçmeyecekmiş.

Hangi kıtaya baksak bir hareketlilik görür olduk. En olmadık yerlerde, kapitalizmin en güçlü olduğu yerlerde eylemler patlak veriyor, Araplar durulmuyor da bizde neden ses yok? Bizde olan ne? Doludizgin giden operasyonlar, tutuklamalar, dört ayrı örgüte üye

olmakla suçlanan öğrenciler, başka iş bulması telkin edilen öğretmenler, otuz bin lirayı vermediği takdirde savaşa gönderilen genç insanlar, parayı verdiğinde canı bağışlananlar, İran için Malatya'ya kurulan füze kalkanı... Ne kadar çok sebebimiz varmış bizim de harekete geçmek için, isyan etmek için.

Yıllarca Araplar için söylendi "onlardan bir şey olmaz koyun

sürüsü gibiler" diye. Aynı şey Türkiye halkları için de söyleniyor. Sabır taşı gibidir, razı olur deniyor. Kriz tüm dünyanın merkez noktasına saplanacak. Bunu inkâr eden hiçbir düzen sözcüsü yok. Türkiye de bundan payına düşeni ziyadesiyle alacak. İşçinin, kamu emekçisinin, esnafın, köylünün, öğrencilerin, bütün gençlerin öfkesi gittikçe artacak. Sistem kanımızı son damlasına kadar emmeye çalışacak. Bu müthiş geleceksizlikte sabır taşlarına çatlaktan başka seçenek kalmayacak.

Şimdi önümde iki seçenek olduğunu görüyorum. Ya başıma bir şey gelirse, bir kere geldiğim şu hayatta gençliğimi yakarsam ya da işsiz kalırsam diye korkularıma yenik düşüp bir kenarda durup bir futbol maçı izler gibi tuttuğum tarafın kazanmasını beklemek ve dişimi tırnağıma takıp bireysel kurtuluşum için mücadele etmek. Ya da maça dâhil olup hazır dişimi tırnağıma takmam gerekmişken bunu dünyayı kazanmak için kullanmak.

Şundan eminim ki korkularıyla bir kenara çekilsem dahi sistem bana yaşama garantisi vermiyor hiçbir şekilde. Başıma daha pek çok çorap örecektir. O örmeden ben onun başına çorap örmeliyim.

dünya kazan devrim kepece

Britanya'da Dev Grev

30 Kasım günü, Britanya işçi sınıfı, 1926'dan beri en büyük genel grevi gerçekleştirerek, kemer sıkma politikalarına, sağlığın ve eğitimin özelleştirmesine ve gençlerin işsizliğe mahkûm edilmesine karşı genel greve çıktı. Ülke çapında üç milyona yakın kamu çalışanı greve katıldı ve 30 Haziran'dan sonra bu yıl içindeki ikinci genel grev gerçekleştirildi. Sokaklarda on binlerce genç ve işçi kol kola yürüdü. Şimdi Britanya'da özel sektörü de kapsayan daha büyük bir genel grev örgütlenmesi ana tartışma konusu. İzlanda, İrlanda, Portekiz, Yunanistan, İspanya ve İtalya'da zaten uzun süredir büyük ve etkili eylemler düzenleniyordu. Anlaşılan Britanya da bu kervana katılacak. Şimdi sırada krizin bir diğer hedefi Fransa var..! İsyen dalgası yakında oralara da sıçrar.

Tüm iktidar %99'a!

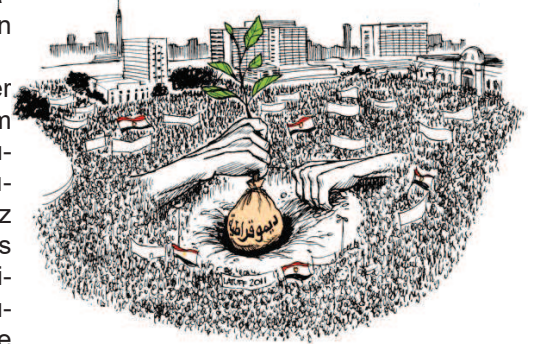

Mısır'da devrim uykusundan uyanıldı! O müthiş dev, dünya devriminin bugünkü tartışılmaz merkezi Tahrir meydanını bir kez daha evi yaptı. Ve yeniden her türlü kısmi talebi ve kazanımı bir kenara koyarak rejimin yıkılmasını dolaysız hedefi yaptı. Mısır'ın devrimci halkı sokaklarda hançeresini yırtarak şöyle bağıryor: "Yıkılsın yıkılsın askeri yönetim!"

Kasım'ın sonunda, Mısır'da yer gök yeniden sarsılıyordu. 17 Kasım Cuma günü başlayan olaylar sonucunda Tahrir Meydanı ve öteki Mısır kentlerinin sokakları gene yüz binlerle, milyonlarla doldu. Polis gaz sığıtkça, kurşun attıkça devrimin yasası işledi, kalabalıklar büyüdü. Devrimci kitle 40'tan fazla ölü verdi, 3500 dolayında yaralı var. Devrimin ileri doğru atılımını polisin kurşunları durduramadı. Ama seçimlerle birlikte yeniden bir durağanlaşma söz konusu.

Kasım olayları, devrimleri tanımayan, devrimlerin inişli çıkışlı temposunu bilmeyenlerin fikir-

lerini yerle bir etti. Müthiş bir enerjiyle Mübarek'i devirdikten sonra beklemeye geçen kitlelerin kolay kolay eve hapsolmayacağını gösterdi. Ama aynı zamanda Mısır devriminin sınırlarını da ortaya koydu. Devrimin önündeki birinci engel sandıktan ilk sırada çıkan İslamcılığın

gücüdür. Her ne kadar seçimlere katılım çok düşük kalsa da (sadece yüzde elli) kitleler İslamcılığı denemeden daha sola dönmeyecek, devrimin hedeflerini sonuna kadar götürmeyecek gibi görünüyor.

İkinci engel ise devrimci bir siyasi önderliğin olmayışıdır. En hassas anlarda kitleyi yönlendirecek, karşı tarafın zaafalarını kullanarak yeni mevziler elde edecek ve devrimin son saldırısını adım adım hazırlayacak bir devrimci sınıf önderliğinin yokluğunda Mısır devriminin işi büyük ölçüde şansa kalmıştır.

Kıdem Tazminatı Haktır, Dokunulamaz!

Kıdem tazminatı nedir? En basit tanımıyla bir işçinin patronla yaptığı sözleşmenin iptal edilmesi durumunda, çalıştığı her bir yıl için bir maaş şeklinde hesaplanan tazminattır. Örneklendirecek olursak; varsayalım ki bir işçi aynı iş yerinde 5 yıl çalıştı ve yapılan iş sözleşmesinin bitmesi sonucunda işten ayrılacak. O işçi çalıştığı 5 yıl için 5 aylık maaşı tazminat olarak hak eder ve patron bu parayı işçiye vermek zorundadır. Zannetmeyin ki bu durum patronun bir lütfüdür. Bu hak 1960'lı 1970'li yıllarda işçi sınıfının patronlara karşı yürüttüğü mücadeleler sonucu elde edilmiştir. Şimdi asıl konuya gelelim bu satırları neden yazdığımızı...

AKP hükümetinin yakın zamanda önüne koyduğu hedeflerden biri kıdem tazminatını ortadan kaldırmak. Kıdem tazminatını ortadan kaldırırken yerine bir fon uygulaması öneriyorlar. Patronlardan alınan paralar bu fona aktarılacakmış ve işçiye bu fondan para ödenecekmiş. İlk bakışta bir sorun yokmuş gibi gelebilir size. Ama olayın iç yüzü başka. Sadece birkaç noktayı belirtsek daha iyi anlaşılabilir. Birincisi, bir işçinin kıdem tazminatı almaya hak kazanması için o iş yerinde bir yıl çalışması yeterli, yeni uygulamada ise bir işçinin tazmina-

ta hak kazanması için aynı işyerinde on yıl çalışması gerekecek. İkincisi, bir işçinin haklı sebeplerle işten ayrılması durumunda kıdem tazminatı alabilirken yeni uygulamayla bu hakkı elinden alıyor.

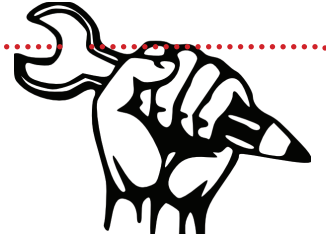
Bir başka örnek erkek işçi askerlik nedeniyle işten ayrılmak zorunda kaldığında patron ona kıdem tazminatını ödemek zorunda, hedeflenen fon uygulamasında ise böyle bir durumda işçi tazminatını alamayacak. Şuan ki uygulamada çalışılan her bir yıl için bir aylık maaş tazminat olarak hesaplanırken istenilen yeni uygulamada bir aylık maaşın %3-5'i tazminat olarak hesaplanacak. Yani tazminat almak hayalleşirken bir de tazminat tutarı azalacak. Örnekleri çoğaltmak mümkün.

Peki, AKP bu düzenlemeyi neden yapmak istiyor? AKP'nin bir patron partisi olduğu biliyorsak cevap oldukça basit: işçi sınıfının mücadeleler sonrası kazanmış olduğu haklarını elinden almak bunu yaparken de patronların cebini daha fazla doldurmak.

Kıdem tazminatını kaldırmak işçi sınıfına karşı yapılmış bir saldırıdır. İşçi olan annemize, babamıza, ablalarımıza, ağabeylerimize karşı... Çok uzak değil, gelecekte muhtemeldir ki her birimiz işçi

olacağız. Bu yeni uygulama bizleri de etkileyecek. Onlar korku dolu yığınlar oluşturmak istiyorlar. Zannediyorlar ki işten atılma korkusu ile bizler, bu günün liselileri geleceğin işçi ve emekçileri, onların saldırılarına boyun eğeceğiz. Tam da bu gün; tüm işçi sınıfı için, geleceğimiz için mücadeleye atılmamız. Patronlara ve onların temsilcilerine biz de burada işçi sınıfının yanındayız demek için, kazanılmış hakların ellerimizden alınmasını engellemek için kıdem tazminatının gaspına hayır demeliyiz. Liseli arkadaş haydi mücadeleye!

Bir meslek liselinin gözünden **Özgür Emekçiler Lisesi**

Liseli Gencin fikri olan özgür emekçi lisesi, liseli devrimcilerin kurtuluş yoludur. Peki, özgür emekçi lisesi nedir?

Özgür emekçi lisesi, başta, proleter devrimi savunduğu için emekçilerin ve liselilerin çıkarlarını savunan bir liseli genç fikridir.

Türkiye'de MEB liselere müfredat hazırlarken burjuvazinin çıkarlarını düşünüyor, yani dört yıllık bir liseli genç, eğitim aldıktan sonra bundan TÜSİAD, MÜSİAD, zengin iş adamları, holding patronları yararlanıyor.

Nasıl mı? Bir düz lise veya meslek lisesi öğrencisi Türkiye'de zorlu sınavlardan ve ezberci, bilimden uzak ve yetersiz eğitim aldığından dolayı, ya işsiz kalıyor ya da zengin iş adamlarının, patronların fabrikalarında, sanayi sitelerinde, ucuz iş gücü oluyor. Sigortasız, iş güvenliğinden uzak fabrikalarda çalışmak zorunda kalıyor.

Liseli Genç fikri olan özgür emekçiler lisesi, liselerin burjuvazinin çıkarına göre değil emekçilerin çıkarlarına göre düzenlenmesini savunuyor. Bu yüzden eğitim sisteminin bizlerin çıkarına olacak şekilde düzelmesini işçi sınıfının iktidara gelmesine bağlıyoruz. Özgür emekçiler lisesinde dört yıllık bir lise öğrencisi çürümüş düzendeki gibi çalışmayacak, insan onuruna yaraşır biçimde teori ile pratiğin birleştiği staj ortamlarında çalışacak;

Çünkü ucuz iş gücünü önleyip liselilerin emeklerinin karşılığını fazlasıyla verecek olan işçi sınıfıdır; çünkü bir stajyer öğrenciyi mesaiye bırakmayıp kültürel ve sosyal gelişimi için zaman bırakacak olan işçi sınıfıdır;

Çünkü bir stajyeri veya bir mezunu güvenli iş ortamında, sigortalı ve sendikali olarak çalıştıracak olan işçi sınıfıdır;

Çünkü dört yıllık liseden sonra, üniversiteyi sınavsız bir biçimde ve gelecekte iş garantisi sağlayarak lise mezunlarına verecek olan işçi sınıfıdır;

Çünkü liselileri bilimle buluşturup ezberci eğitime son verip, dersane vurgununa son verecek olan işçi sınıfıdır;

Çünkü özel okulları kamulaştırıp dershaneleri kapatıp eğitim eşitliğini sağlayacak olan işçi sınıfıdır;

Çünkü ulusların ve dillerin tam eşitliğini hayata geçirerek herkese anadolularda eğitimi sağlayacak olan işçi sınıfıdır!

Bu durumda liselilerin emekçileri destekleyip, özgür emekçi lisesi fikrinin ışığından gitmekten başka yolu yoktur ve bu yüzden özgür emekçi lisesi kuruluş yolumuzdur.

Başka Bir Dünya İsteriz!

'Dünya düzenini buldu, kapitalizmden başka gelecek yok.' diyen Francis Fukuyama düşünmüş müydü acaba?

Daha yazının başında neyi diye soruyorsunuz tabii ki...

Düzenini bulmuş dünyanın ezilmişlerini; rayına oturmuş dünyadaki(!) para olmadan olmayan eğitimi mesela düşünmüş müdür 'düşünür' Fukuyama?

Eğer biz bugün bu yazıyı yazıyorsak; Francis Fukuyama'nın düşünemediği apaçık belli.

O zaman bizden kısa bir öykü Fukuyama'nın zihnine:

Bütün yıl hazırlanmıştı, bu adı her yıl değişen lise giriş sınavlarına. Ailesi çok para harcamıştı dershanesine, özel dersine, kitaplarına... Ne içindi tüm bunlar? İyi bir lise eğitimi almak içindi ya da öyle düşlüyordu kendisi. Sonuçta okuyacağı bir devlet okuluydu. Ne içindi bütün bu hırs? Birilerinden bir tane daha fazla soru yapmak için gece gündüz çalışıyordu. Her gün yeni soru bankaları alıp çözüyordu.

Bazı arkadaşları da vardı ki kitap açmıyorlardı. Neye güveniyorlardı acaba onlar? Çok mu zekilerdi? 'Kesinlikle, hayır.' diyordu. Hepsinden fazla net yapıyordu sınavlarda. Puanları ikiye katlıyordu onların puanlarını. Sonra vazgeçti, tüm bunlara kafa yormayı bıraktı. Önündeki sorulara yoğunlaştı yeniden.

Sınavlar bitmiş, sonuçlar açıklanmıştı. Kendisi iyi bir okula yerleşmişti. Evet, çalışmıştı hak etmişti. Arkadaşlarının aradı, kazanan da vardı kazanamayan da. Zaten öyle olması gerekiyordu. Ama onun ilgisini en çok kitap açmayan arkadaşları çekmişti. Hepsi kendi kazandığı okula denk bir özel okula yazılmışlardı.

Kendisi hak etmişti ama bir haksızlık vardı bu işte. Hak etmeye de hak ettirmişlerdi parayla.

İşte kapitalist sistemin bize sunduğu gelecek!!!

İşte Fukuyama'nın düzenini bulmuş dünyası!!!

Sizin olsun!

Biz başka bir dünya isteriz!

Liseliler, lise hayatının tamamında susturulmaya çalışılmış, onlara söz hakkı verilmemesi için, devlet tarafından üzerlerine çeşitli entrikaların oynandığı çaresizliğe mahkûm edilmiş bir topluluktur. Avrupa'daki ülkelerin liselilere uyguladığı acımasız fiziki ve psikolojik baskılar Türkiye'ye oranlar kıyaslanamayacak kadar azdır.

İlkokul yıllarında enjekte edilen milliyetçilik duygusu lise dönemlerinde daha da katılaşmaya başlar. İğrenç ve anlatılmasından utanılacak savaşları, gurur duyarak, övünerek anlatırlar. Bu yıl son senem ve 12 yıllık eğitimim boyunca bir kez bile barıştan bahsedildiğini, barış olursa dünyanın ne kadar güzel olabileceği hakkında hiçbir şey duymadım. Tarih derslerinin tamamını Türklerin savaş öyküleri oluşturuyor. Destanlaştırarak, abartarak anlattığı bu öykülerle apolitikleştirildikleri kesime milliyetçi duygularla saldırıp birer savaşçı haline getirmeye çalışıyorlar.

Savaşta mağdur olan, ailesini kaybeden, sürgünlere gönderilen kesimler hakkında hiç empati kurulmuyor, ki zaten çoğu kelimesi milliyetçilikle ve savaş terimleriyle bağdaştırılan Türkçede empati kelimesinin tam karşılığı bir sözcük de yok. Bu da her türlü savaşçılığın, katliamcılığın mevcut olduğu o asil kanda bir damla empati duygusunun olmadığını kanıtlıyor.

Türk Dili ve Edebiyatı dersi ha keza... Türk-İslam bakış açısını aşılamağın en büyük görev bu derse düşüyor. Bu dersin kitaplarında da milliyetçi duygularla savaşların çok gerekli bir şey olduğunu şiirlerin satır aralarında bulmak zor değil.

Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olduğunu benimseyen bir ülkedeki devlet okullarında zorunlu olarak din dersi gösterilmesinin Alevisler başta olmak üzere ülkedeki Hıristiyan, Yahudi, ateist ya da farklı inanışlara sahip olan gençleri sindirmeye yönelik olduğu apaçık ortadadır. Mesaj belli: "Bu ülke esasen Türklerden ve Sünnilerden oluşuyor, ona göre ayağınızı denk alın!".

Beden eğitimi derslerinin adının maksadını aşmış, darbe sonrasında gelen sistemle insanları tek tipleştirmeye çalışması var bir de. Öğrencilere asker gibi muamele uygulayarak, "rahat", "hazır ol", "baştan

say", "ileri", "marş" gibi emredici terimler bu dersin amacının neye hizmet ettiğinin açık göstergesidir.

Berbat bir eğitimin sisteminin olduğunu sınavlarla örtbas etmeye çalışan bir sistemde eğitim öğretmeye devam etmek insanı ne kadar geliştirebilir? Her lisenin karşılaştığı sorunları bir de devrimci bir liseli olarak ben anlatmak istedim Daha da yazacak tonla şey olduğunu düşünürsek durum gerçekten içler acısıdır.

Çeteleşmiş yaşlılarının okul idaresiyle birlik olup muhalif öğrencilerin üzerinde kurduğu baskıdan, Kürt olduğu için gözünün içine baka baka öğretmenleri tarafından hakarete uğrayanlardan, katıldığı eylemler sonucunda polis talimatıyla okuldaki fişlemelerden bahsedecek olsam günlerce oturup yazmam gerekebilir.

Haddimin çok fazla dışına çıkarak liseli öğrencilerin sorunlarından bahsetmiş olduğum farkındayım. Bu yazıyı yazmak için bile vakit ayırırken sıkıntı çektim. Bu da milli faşizm bakanlığının amacına ne kadar ulaştığının göstergesidir. Bunu değiştirecek en büyük gücün bizde olduğunu hatırlayarak, liseli arkadaşlarıma durumumuzun ne kadar ciddi olduğunu, her platformda ve eylemde kendi geleceğimiz için ön saflarda olmamız gerektiğini hatırlatarak yazıma son veriyorum.

Adana'dan bir meslek liseli

Emanet düşünceler

Sana ait olmayan, başkasının, ama senin ondan bir süreliğine aldığı ve sahiplenmiş görüldüğü düşünce türüne "emanet düşünce" denebilir.

Bu emanet düşünce, ailede, ebeveynlerimizin yanında veya okulda yalnız kalmamak için, bir arkadaş grubuna dâhil olabilmek için edindiğin düşüncelerdir. Bunları kendine benimsetmek için tek taraflı haber kaynakları okur, slogan ezberlersin ama bu senin düşüncen değildir her ne kadar benim desen bile. Çünkü bir süre sonra (bu zaman bir iki yılla sınırlı değildir, daha da uzayabilir) bunun sen olmadığını anlar, değişirsin ve boşuna geçirdiğin zamana yanarsın.

Ailelerimiz de bu emanet düşüncelerin oluşmasında etkindir. Bu nasıl olur? Kişi kendini koyun, ebeveynlerini de çoban gibi hisseder. Çoban nereye derse o yöne gider. Başka yere giderse tepki ile karşılaşacağından korkar.

Bu emanet düşünceyi şöyle örnekleyebiliriz: nasıl ki emanet bir arabayla uzun süre yolculuk yapamazsan, emanet düşünceyle de uzun bir yol kat

edemezsin. İyi bir tartışmada sağlam teorik cevaplar veremezsin. Neyi neden yaptığın sorulduğunda afallarsın.

Ayrıca benimsemiş fikre, başkası sana dayatmadan hizmet edemezsin. Hâlbuki eğer bir düşünceyi tamamen sahiplenmişsen, buna hizmet etmen için birilerinin sana bir şey söylemesi gerekmez. Sen zaten oradaki boşluğu hissedersin ve doldurmaya çalışırsın.

Emanet düşünceyi taşıyan kişi, sorgulama ihtiyacı da hissetmez. Artık bu durumda tamamen bir koyuna dönüşmüştür ve artık seni yönlendirecek bir çoban lazımdır.

Peki, böyle olmamak için ne gereklidir?

Kendini bir koyun gibi hissediyorsan sürüden ayrıl, arkadaşsız kalma

korkusundan kurtul! Olaylara objektif bakarak, haberleri farklı kaynaklardan okuyarak, bunlardan daha da önemlisi kendi düşünce bağımsızlığını ilan ederek işe başlayabilirsin. Zaten bu durumda kendi düşüncenin ne olduğunu anlamış olursun. Neden "sağcı" olduğunu veya neden "solcu" veya "sosyalist" olduğunu anlarsın. Onun için "oku" ve "düşün". Ancak o zaman düşünen bir varlık, yani insan olursun.

İstanbul'dan bir liseli

Liselinin Kısa Özgeçmişi

İlkokula başladık. Okuma yazmayı öğrenmemizin hemen ardından öğrendiğimiz ilk şey gereksiz sınavlar oldu. 14 yaşında karşımıza OKS çıktı. Bu sınava girmek zorundaydık. Çünkü girmemeyi seçsek önümüze seçmemiz için koyulan okulların verdikleri eğitim, vasatın da altındaydı.

OKS'yi kazanacağız kazandık derken biraz şanslı olanlarımız kendini Anadolu Liseleri'nde buldu. Parası olanlar sınavdan hangi puanı alırlarsa alsınlar, kendilerini özel okullarda buldular. Asgari ücretle geçinmeye çalışan bir ailenin çocuğu ise mahallelerindeki, eğitimi önemsemeyen okullara gittiler.

Liseye geçtik diye rahatlamamamız gerekiyordu. Çünkü bu sefer önümüzde çok daha büyük iki bela vardı. YGS ve LYS. Bu sınavı kazanamayan işçi çocuklarının ise gidecekleri bir mahalle üniversitesi yoktu

bu sefer.

Bazılarının durumu ise bambaşka... Tiyatro bölümünde okumak isteyen ya da piyanist olmak isteyen bir insan, sırf insanca yaşayabilmek için kazanması gereken para yüzünden tıp okumak zorunda kalacak, işletme okuyacak.

En kötüsü de okula boşuna gitmek. Mevcut eğitim sistemi, liselileri dershanelere mecbur bıraktı. Okulda gördüğümüz öğretim lafını hak etmeyen dersler işledik. Sıralarda dirsek çürüttük. Sınav kazanmak için dershanelere umut bağladık. Maddi durumu olmayanlarımız gidemedi. Sınavı kazanamayacaklarını düşündüler. İntihar edenler bile oldu.

Tabii işin üniversite kısmında da burjuvaların çocukları daha öndeydi. Onlar, barajı geçtikten sonra bir özel üniversitede buluverirler kendilerini.

Üniversitede aynı sınıfta okuduğu burslu arkadaşıyla baksan arasında 150 puan fark vardır.

Devlet üniversitesine gidenlerin ise harç paralarıyla başı deritte. Harçlarını ödeyebilmek için çalışan öğrencilerden kredi çeken ailelere kadar varıyor durum. Üniversiteyi bin bir güçle bitirmeye çalışacağız, bazılarımız bitiremeyecek. Üniversite bittikten sonra karşımıza KPSS çıkacak. Atanmak için çabalayacağız. Hepsi hepsi memur olabilmek için.

Nereye kadar böyle gidecek, ne zaman değişecek bilmiyoruz. Ama biz gücümüzü fark edip, bu sistemi değiştirmeye çalışmadıkça her şey aynı kalacak. Marx'ı bir kere daha haklı çıkarıyoruz; zincirlerimizden başka kaybedeceğimiz bir şey yok! Aksine kazanacağımız bir dünya var!

Adana'dan bir liseli

Bir kitap okudum, hayatım değişti!

Ayakların Baş Olduğu Dünyayı Sarsan On Gün

1917 yılının 7 Kasım'ında, yüzbinlerce işçi, yoksul köylü ve (aslında silahaltına alınmış işçi veya yoksul köylü olan) asker, Rusya'da iktidarı kendi ellerine aldı. Bu olay Rusya'nın kullandığı takvime göre 25 Ekim'de gerçekleştiğinden bundan sonra Ekim Devrimi olarak anılmaya başlandı.

İşçi sınıfı ve yoksul köylülük, savaşın yol açtığı sefalet ve Çarlığın zulmüne karşı eylemlerine bundan yıllar önce başlamışlardı. 1905 yılında gerçekleştirilen devrim, yenilgiyle ve Çarlığın iktidarını yeniden kurmasıyla sonuçlansa da, işçilerin temsilciler göndererek kararlar aldıkları ve kendi kendilerini yönettikleri "Sovyet"lerin ilk olarak ortaya çıktığı devrim olmuştu. 1905'in ardından baskı koşullarında süren mücadele, Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı koşulların da etkisiyle 1917 yılının Şubat ayında bir patlama yaşadı. Tarihe Şubat Devrimi olarak geçen bu devrimci süreçte Çarlık tamamen yok edildi, iktidarı burjuvazinin ve düzen yanlısı "sol"un temsilcilerinin oluşturduğu bir hükümet ele aldı.

Ancak bu hükümetin işçi sınıfı adına hiçbir iyileştirmede bulunmaması, halkın günden güne daha kötü koşullarda yaşamasına neden olan savaştan çıkılmaması, mücadeleyi tekrar yükseltti. Yaz aylarında doruk noktasına ulaşan mücadelenin temel öznesi işçi sınıfı, her geçen gün biraz daha, Bolşevik Parti ismiyle anılan komünistlere yakınlaşıyordu. Ortada iki tane iktidar odağı vardı: Sovyetler ve Hükümet. Ve nihayet 7 Kasım günü işçiler ve yoksul köylüler, Bolşeviklerin "Bütün İktidar Sovyetlere" sloganına kulak vererek hükümeti devirdiler, artık tek iktidar vardı, o da Sovyetler, yani işçi sınıfı, yani ezilenler.

Devrimin olduğu günlerde devrimi içeriden izlemek için Rusya'da bulunan Amerikalı bir gazeteci olan John Reed, devrim için "Dünyayı Sarsan On Gün" tanımını kullandı ve o günleri aynı isimle kitaplaştırdı. Çarlık Rusya'nın başkenti olan Petrograd'da

devrimi günü gününe izleyen Reed'in kitabını, diğer Ekim Devrimi anlatılanlarından ayıran özelliği ise, sonradan düşünülerek değil, devrim anında, devrim heyecanı ile olduğu gibi yazılmasıydı. Devrimden yana tavrı nedeniyle tarihçiler tarafından eleştirilme derdinde olmadığını Reed kitabın başında şöyle açıklıyordu: "Bu kitap tarihin yoğun bir parçasıdır; kendi gözümle gördüğüm bir tarih... Bu kitap, işçilerle askerlerin önderliğini yapan Bolşeviklerin Rusya'da Ekim Devrimi'yle iktidarı nasıl ele aldığını ve sovyetlere nasıl verdiğini ayrıntılı olarak anlatan bir hikâyedir, başka bir şey olmak iddiasında değildir."

Kitaba 1917 Eylül sonlarının anlatımıyla başlayan Reed, bu tarihteki politik ortamı bir gazetecilik titizliğiyle ortaya koyuyor. Bolşeviklerin karşısında yer alan burjuvaların ve sahte solun, emekçi halkın samimi istekleri karşısında düştükleri bocalamaları, Bolşevik Parti'nin işçiler üzerindeki etkisi ve devrim kararlılığı, savaşmaktan yorulmuş askerlerin isyanı bu günlere damgasını vuran durumlar. Ayrıca yine eylül ayında, hükümetin başındaki Kerenski'nin, Kornilov isimli generali olası bir devrimci ayaklanmaya karşı yardıma çağırması, generalin darbe çabasına girmesiyle sonuçlanıyor ve Lenin'in çağırısıyla işçi sınıfı bir askeri darbeye karşı mücadele veriyor.

İşte burjuvaların işçi sınıfının korkusuyla girdikleri bu bocalama dönemi, işçi sınıfı iktidarının yolunu açıyor. Sovyetlerin ülke genelinde, Bolşevik işçilerin ise sovyetler içerisinde gücü git gide artıyor. Bu süreçte, iktidarın sovyetlere geçmesini tartışan Bolşevik Parti içinde, ileride karşı-devrimci bir güç olacak olan Stalin başta olmak üzere bir dizi üye, devrimin sırası olmadığını, ayaklanmanın karşısında olduklarını açıklıyorlar. Ancak Lenin ve Trotskiy'in başını çektiği diğer grup, partinin çoğunluğunu ikna ederek, ayaklanma kararı alınmasını sağlıyorlar. Devrime giden süreçte sovyetlerin

ve partinin içindeki tartışmalar da kitapta ayrıntılı olarak aktarılıyor. Kitapta en çok geçen isimler Lenin ve Troçki. Ekim Devrimi'nin bu iki büyük önderinin politik zekâları, en zorlu konularda aldıkları kritik kararların doğruluğu ve işçi sınıfı mücadelesine adanmışlıkları insanda hayranlık uyandırıyor. Hatta bu nedenle 1928'den sonra Stalinist bürokrasi tarafından bu kitap yasaklanıyor.

"Bolşevik iktidarından hâlâ bir serüven olarak söz edenler var. Evet bu bir serüvendir ve insanlığın bugüne kadar giriştiği serüvenlerin en büyüğüdür. Bu, emekçi yığınların önünde tarihe geçen, geniş ve basit istekleriyle her şeyi saran bir serüvendir." diyor kitabın yazarı John Reed. Ekim Devrimi, ezilenlerin şölenu, işçi sınıfının zaferiydi. Patronların daha fazla kazanması için daha yoksul yaşamak zorunda bırakılan, hakkını aradığında karşısında polis şiddetini bulan, işsiz kaldığında ölüme terk edilen işçilerin artık yeter dediği noktaydı. Çok güçlü, hatta yenilmez kabul eden Çarlık yönetimine ve insanlığa en yakışan düzen olduğu iddia edilen kapitalizme karşı aşağıdakilerin en büyük meydan okumasıydı. Kısacası, bu devrimle ayaklar baş olmuştu.

Bizlere okullarımızda sürekli egemenlerin, kralların, büyük burjuva liderlerin yazdıkları tarihler okutuluyor, bir sözülle binlerce insanın öldürüldüğü padişahlarla övünmemiz isteniyor, bir kişinin kararlarıyla tarihin tamamen değiştiği iddia ediliyor. Bunlara inanmayalım. Dünyayı Sarsan On Gün sayesinde bu sefer aşağıdakilerin yazdığı tarihi okuyalım, bu insanların kahramanlıklarıyla övünelim ve tarihi aslında kimler değiştirebilir, onu öğrenelim.